
NYHEDER OG FORBEDRINGER I JAWS 18.0

Dette dokument er oprettet og vedligeholdes af Instrulog A/S. Kopiering af tekster og passager skal ske efter skriftlig aftale. Yderligere information, besøg venligst <http://www.instrulog.dk/>.

GENEREL INFORMATION:

Dette dokument indeholder en oversigt over nyheder og forbedringer i JAWS 18.0 versionerne og vil løbende blive opdateret når nye versioner frigives.

Husk som altid at du skal afinstallere din nuværende version af JAWS 18.0 førend du installerer den nyeste. Vær også opmærksom på bit versionen af dit styresystem, herunder 32 eller 64.

Oplever du problemer eller har du forslag til ændringer i øvrigt, er du som altid velkommen til at ringe eller skrive til os – kontakt os via e-mail support@instrulog.dk, eller ring til telefonnummer 44 97 94 77. Husk at have dit JAWS serienummer klar.

Vi fortsætter arbejdet på at forbedre den danske JAWS udgave og hører meget gerne om problemer og fejl, herunder hvis man falder over engelske tekster. Ser man engelske tekster skal følgende gøres: Tryk INSERT + MELLEMRUM efterfulgt af H for at åbne talehistorik. Tryk nu CTRL + A for at markere det hele efterfulgt af CTRL + C for at kopiere det. Send den kopierede tekst på mail til support@instrulog.dk, så får vi oversat den engelske tekst i næste danske JAWS udgave.

Oplever du fejl har vi brug for følgende informationer:

- Styresystem
- JAWS Serienummer
- JAWS version inklusiv dansk build
- Program / software hvori fejlen opstår
- Beskrivelse af fremgangsmåde - Hvordan fejlen opstår
- Beskrivelse af hvilke kommandoer der anvendes

Har du brug for information om JAWS og ønsker at følge med i nyheder kan du altid finde mere information på <http://www.instrulog.dk/>, hvor du også kan tilmelde dig vores nyhedsbrev.

Omtalte JAWS versioner kan downloades fra vores [hjemmeside via dette link](#).

BRUG AF DETTE DOKUMENT:

Dette dokument indeholder informationer om nyheder og forbedringer i samtlige danske version 18.0 der udgives. Du finder den ældste JAWS 18.0 version til sidst i oversigten. Følgende giver dig en oversigt over, og mulighed for at springe til, versionerne som du kan læse om i dette dokument:

- [JAWS 18.0.5038.DK24](#)
- [JAWS 18.0.4534.DK22](#)
- [JAWS 18.0.4532](#)
- [JAWS 18.0.4350.DK19](#)
- [JAWS 18.0.4350.DK18A](#)
- [JAWS 18.0.4350.DK18](#)
- [JAWS 18.0.4321](#)
- [JAWS 18.0.4104.DK15](#)
- [JAWS 18.0.2945.DK14](#)
- [JAWS 18.0.2740.DK12](#)
- [JAWS 18.0.2530.DK10](#)
- [JAWS 18.0.2118.0.DK04](#)

FORBEDRINGER I JAWS 18.0.5038.DK24 – UDGIVET MAJ 2018

Følgende er en liste over forbedringer i JAWS 18 mellem 18.0.4534 og 18.0.5038 opdateringerne.

- Tilføjet understøttelse af dongle (hardwarelås) i Windows 10 Spring Creators Update.
- Løst et problem i Internet Explorer hvor formularetiketter i nogle tilfælde blev knyttet forkert til tabeloverskrifter.

FORBEDRINGER I JAWS 18.0.4534.DK22 – UDGIVET DECEMBER 2017

Opdatering, Rødovre, onsdag d. 18. april 2018: JAWS version 18.0.4534.DK23 (tidligere DK22) er blevet frigivet. Dette skyldes en nødvendig programopdatering med korrekte, såkaldte SBL filer, samt en ændring for et kit vedrørende WinAmp programmet. Ydermere indeholder DK22 mere oversættelse og rettelser. DK23 erstatter derfor DK22.

Denne opdatering løser et par problemer der blev opdaget kort efter frigivelsen af JAWS 18.0.4532

- Løst et problem hvor Password feltet på Windows 10 loginskærmen blev læst flere gange.
- Løst et problem hvor JAWS læste på loginskærmen selvom den er indstillet til ikke starte ved login.

FORBEDRINGER I JAWS 18.0.4534 – VERSION IKKE FRIGIVET

- Løst et problem hvor JAWS ikke annoncerede forslag når e-mail adresser skrives i Windows 10 Fall Creators opdatering til Outlook 365.
- Løst et problem når JAWS er indstillet til at starte ved loginskærmen og efter login i Windows 10 Fall Creators opdateringen hvor JAWS ikke virkede som forventet hvis "Fuldfør automatisk konfigurationen af pc'en efter opdatering eller genstart " indstillingen er aktiveret.
- Løst et problem hvor JAWS blokerede Windows luk ned i Fall Creators opdateringen.
- Tilføjet ny Eco Braille display driver leveret fra ONCE.
- Løst et problem hvor både JAWS og Skype stoppede med at virke hvis Opkaldskvalitet dialogboksen vises efter et opkald afsluttes.
- Opdateret kommandosøgning (INSERT + MELLEMRUM, J) så Fusion brugere kan anvende søgning til "panorering" til at finde CAPS LOCK + SHIFT + PIL for at rulle til forstørrelsesvinduet.
- Løst et problem i nogle Undersøg det kilder i den franske version af JAWS.

FORBEDRINGER I JAWS 18.0.4350.DK19 – UDGIVET OKTOBER 2017

- Rettet en oversættelsesfejl hvor JAWS læste et engelsk ord (Suggestions) i stedet for et dansk.
- Tilføjet indstilling for grafik i Internet Explorer.

FORBEDRINGER I JAWS 18.0.4350.DK18A – UDGIVET OKTOBER 2017

Denne DK18A udgave løser et problem med justering og lagring af blandt andet talehastighed for udvalgte talesynteser, herunder Vocalizer, Expressive samt Eloquence (Engelsk).

FORBEDRINGER I JAWS 18.0.4350.DK18 – UDGIVET OKTOBER 2017

Følgende liste viser forbedringer i JAWS 18.0.4350.DK18 i forhold til JAWS 18.0.4321:

- Løst et problem i forbindelse med 8400 serien af Outlook 365 opdateringen hvor JAWS ikke læste foreslåede adresser når i adressefeltet i en ny besked. For at se din Outlook 365 version anvendes JAWS kommandoen **CTRL + INSERT + V** med fokus i Outlook.
- Løst et problem med Edge pludseligt kunne fryse mes der navigeres på sider.
- Tilføjet en ny Undersøg det kilde til den franske version af JAWS.

FORBEDRINGER I JAWS 18.0.4321 – VERSION IKKE FRIGIVET

UNDERSTØTTELSE AF MICROSOFT EDGE (SKAL AKTIVERES I INDSTILLINGSCENTER):

Denne opdatering inkluderer understøttelse af web browseren Edge der leveres sammen med Windows 10. For at anvende JAWS med Edge skal du have installeret Windows 10 Creators opdateringen (version 1703) eller nyere. Selvom der er flere JAWS funktioner der ikke er tilgængelige i Edge såsom markering og kopiering af tekst med den virtuelle markør, pladsmarkører, smartnavigation, Flexible Web og domænespecifikke indstillinger ligner anvendelse af Edge med JAWS både med tale og braille det samme som man er vant til i Internet Explorer, Chrome, eller Firefox. VFO arbejder fortsat tæt sammen med Microsoft for at forbedre funktionen af JAWS med Edge hvorfor det kan forventes at anvendelsen af Edge bliver endnu bedre i kommende opdateringer. Understøttelse af Edge vil også være tilgængelig i den kommende JAWS 2018.

Edge er slået fra som standard i JAWS 18.0. Årsagen til dette er at understøttelsen af Microsoft Edge afhænger af opdateringer til Windows som ikke nødvendigvis er installeret og samtidig udsender Microsoft fortsat opdateringer til den bagved liggende teknologi. Man slår understøttelsen af Edge til via Indstillingscenter ved at gøre følgende:

1. Tryk **INSERT + F2** og vælg Indstillingscenter.
2. Tryk **CTRL + SHIFT + D** for at indlæse JAWS standardindstillinger.
3. I søgefeltet skrives "Edge browser" uden anførselstegn.
4. Tryk **Pil NED** for at flytte til "Microsoft Edge Browser Understøttelse" i søgeresultatlisten.
5. Tryk **MELLEMRUM** for at skifte indstilling.
6. Tryk **ENTER** for at gemme indstillingen og lukke Indstillingscenter. Genstart derefter JAWS.

Når JAWS er genstartet kan JAWS anvendes med Edge. Oplever du unormal adfærd efter du har aktiveret understøttelse af Edge kan du gå tilbage til Indstillingscenter og slå funktionen fra igen. Hvis du får behov for at slå understøttelsen fra hører vi gerne om hvorfor - send en mail til support@instrulog.dk med beskrivelse af hvilken situation og eventuelt hjemmeside der var problemer med.

Den virtuelle markør anvendes til at læse sider i Edge på samme måde som i andre browsere. Du kan derfor anvende de normale læsekommandoer såvel som de fleste Kviktast navigering. I nuværende

version er der nogle få Kviktast navigering funktioner der ikke virker i Edge mens følgende funktioner virker som normalt: flyt til overskrift, afsnit, formular, tabel, Liste, grafik og regioner. Flere Kviktast navigering funktioner vil blive understøttet i kommende opdateringer.

Som standard anvender JAWS Semi-auto Formulartilstand i Edge hvilket slår Formulartilstand til automatisk når fokus lander på en formularkontrol med **TAB** eller **SHIFT + TAB**. På grund af den måde som Edge viser sider på virker Auto formulartilstand ikke fordi det er muligt at have flere kontroller på en enkelt linje. Du skal derfor trykke **ENTER** hvis du vil slå Formulartilstand til når du har trykket en **PILTAST** til et formularfelt.

Andre almindelige JAWS funktioner der er understøttet i Edge inkluderer:

- Vis liste over link, overskrifter eller formular kontroller ved at trykke **INSERT + F7**, **INSERT + F6** eller **INSERT + F5**.
- Søg efter tekst på aktuel side ved at trykke **CTRL + F**.
- Få oplyst skrifttypeinformation ved at trykke **INSERT + F**.
- Lade JAWS detektere websidens sprog og skifte til sproget automatisk hvis en tilsvarende stemme er installeret.

Når du begynder med at benytte Edge er det vigtigt at huske på at Edge er en moderne app som ikke har en menulinje som ville kunne åbnes med **ALT** tasten. For at tilgå Edge specifikke funktioner trykkes **TAB** fra bunden af siden eller **SHIFT + TAB** fra toppen. Fortsæt med **TAB** eller **SHIFT + TAB** for at flytte mellem de forskellige kontroller og på et tidspunkt vender fokus tilbage til tekst området. Alternativt tilbyder Edge mange af de samme genveje som andre browsere som for eksempel **CTRL + T** for at åbne en ny fane, **CTRL + H** for historik, **CTRL + I** for favoritter og **CTRL + J** for downloads.

ANDRE ÆNDRINGER:

- Løst et stabilitetsproblem når JAWS anvendes sammen med Outlook 365.
- Løst et problem med Audacity hvor applikationen kunne fryse når man forsøgte at åbne en MP3 fil mens JAWS kørte.
- Denne opdatering indeholder ændringer der sikre at JAWS virker med Firefox version 57. Firefox skal opdatere til JAWS 18.0.4321 for at kunne fortsætte med at anvende denne browser i version 57.
- Tilføjet seneste Brailliant BI display drivere fra HumanWare for at understøtte det nyeste Brailliant BI14 braille display.
- Løst et problem hvor UPS Tracking Undersøgte det ikke viste nogen resultater.
- I Internet Explorer er et problem hvor JAWS ikke altid læste den korrekte etiket på en formular kontrol når **TAB** anvendtes.

- Løst et problem hvor JAWS ikke indlæste indstillinger til Office applikationer når Office 365 var installeret fra Windows Store.
- Løst et problem hvor JAWS ikke læste indholdet af en bog i Kindle for PC appen.
- Løst problem hvor JAWS i nyeste version af Outlook 365 ikke læste som forventet i listen over forslag der vises når der skrives modtager i nye beskeder eller aftaler.
- Løst problem med valg af talesyntese profil for DECTalk USB.
- Løst problem hvor DECTalk Express og DECTalk USB pludseligt lukkede under Sig Alt i Web browsere.
- Løste problem hvor JAWS og ZoomText bliver anvendt samtidigt i Windows 7 hvor ZoomText fokus sporing ikke virkede korrekt på det sikre skrivebord og loginskærmen.
- JAWS visuel sporing er nu aktiveres som standard når der navigeres i Windows HTML hjælp herunder JAWS hjælpen.
- En bruger har rapporteret en fejl hvor JAWS ikke virkede korrekt med en specifik Java applikation. Dette problem er løst.
- Løst problem hvor den tyske JAWS ikke virkede korrekt når et dokument udskrives eller lukkes i Word 2013.
- Løst et problem i forbindelse med hebraisk braille.

FORBEDRINGER I JAWS 18.0.4104.DK15 – UDGIVET JULI 2017

- Når der flyttes linje for linje på en webside mens JAWS visuel spring er aktiveret er en fejl løst hvor kun det første ord på en linje blev highlightet.
- Anvendes en tidsbegrænset JAWS licens vises udløbsdatoen i JAWS hovedvinduet samt i Om dialog boksen i stedet for antal resterende dage.
- Løst et indrapporteret problem med Wiktionary Find Det kilden som ikke viste nogen definitioner.
- Løst et problem hvor Bookshare bogsøgning Find det kilden ikke returnerede det korrekte link når der trykkes **ENTER** på et link i resultatlisten.
- I Excel 2016 læser og viser JAWS ikke længere indholdet af overskrift celler flere gange.
- Løst et problem hvor JAWS tabelnavigering kommandoerne (**ALT + CTRL + PIL**) ikke virkede som forventet hvis musen anvendes til at flytte fokus til en tabel i Word.
- Løst et problem hvor JAWS ikke virkede som forventet i den franske version af Word når søgefunktionen i Navigation panelet anvendes.
- JAWS læser nu automatisk kolonne og række overskrifter når der navigeres i PowerPoint 2016 tabeller.
- Løst et problem hvor JAWS ikke læste for forventet i Kommando Prompt vinduet med både tale og braille.
- Løst et problem hvor Windows 7 og 8 Lommeregner resultaterne ikke blev læst højt i alle tilfælde samt regnefunktioner ikke altid blev læst højt.

FORBEDRINGER I JAWS 18.0.2945.DK14 - UDGIVET MAJ 2017

NY VISUEL SPORING NÅR JAWS LÆSER WEBSIDER OG PDF DOKUMENTER I WINDOWS 10:

Når JAWS anvendes sammen med ZoomText eller MAGic til at læse websider vil forstørrelsesprogrammet highlighte teksten mens JAWS læser. Hvis JAWS kører alene har der ikke tidligere være nogen visuel fremhævning at se på skærmen.

Fra og med denne opdatering vil JAWS kunne highlighte tekst i Windows 10 og Windows 8.1 når du navigere med den virtuelle markør på websider, i PDF dokumenter og i Microsoft Mail selvom der ikke er installeret et forstørrelsesprogram. Når JAWS læser vil den aktive tekst blive markeret så det er lettere for en bruger med fuldt syn eller en synsrest at kunne følge med på skærmen. JAWS sporer visuelt i Internet Explorer, Chrome, Firefox, PDF dokumenter der er åbnet i Adobe Reader samt Microsoft Mail. Funktionen er aktiveret som standard. Bemærk venligst at når der navigeres linje for linje på websider vil JAWS highlighte den virtuelle linje og ikke den faktiske linje som den præsenteres på websiden.

Selvom de fleste forventes at have glæde af standardindstillingerne for highlight kan indstillingerne for farve, type (boks, blok eller understreg), gennemsigtighed, tykkelse og afstand indstilles efter behov. For eksempel er standardfarven limegrøn og typen er blok hvilket placerer et udfyldt område omkring den markerede tekst. Hvis du foretrækker det kan du vælge andre farver, type eller anden gennemsigtighed. For at ændre disse indstillinger åbnes Indstillingscenter med fokus i et af de programmer hvor highlight fungerer og under den nye Visuelle indstillinger gruppe vælges Highlight Virtuel PC markør hvorefter der trykkes F6 for at flytte fokus til indstillingerne.

JAWS:

- Løst et problem hvor Tekstanalysator kommandoen ALT + WINDOWS + I, der flytter til næste inkonsistens i dokumentet, kunne forårsage at JAWS lukkede uventet.
- Løst et problem hvor Applikationer tasten der anvendes til at åbne kontekstmenuen i Kindle appen kunne forårsage at applikationen låste indtil den blev genstartet.
- Forbedret JAWS funktionalitet med Alarmer og Ur appen i Windows 10.

- I Windows 8.1 og Windows 7 Lommeregner er et problem løst hvor man ikke kunne anvende forbogstavet til at navigere i kombobokse hvor konverterings enhed vælges.
- Løst et problem hvor tryk på INSERT + PAGE DOWN ikke læste statuslinje i Visual Studio 2017.
- Løst et problem hvor JAWS ikke læste fraktioner symboler korrekt.
- Løst et problem med Undersøg det kilden på Tysk JAWS version ikke viste resultater.

MICROSOFT OFFICE:

JAWS tilbyder opdateret understøttelse i Office 365 stavekontrol med nyeste opdateringer fra Microsoft. Når du trykker F7 for at åbne stavekontrol eller når du flytter til næste fejl bliver fokus nu i det skrivebeskyttede felt der viser sætningen med stavefejlen. Du kan også trykke INSERT + C i dette panel for at få JAWS til at læse det fejlstavede ord som det er skrevet i dokumentet.

Forslag vises nu som split knapper i stedet for i en liste. Når en fejl bliver fundet vil JAWS stadig annoncere og stave første forslag men du skal nu anvende tabulator tasten til at flytte til det ord du vil anvende og dernæst trykke ENTER. Ved tryk på INSERT + F7 læses det foreslåede ord. Et tryk på ALT + PIL NED på split knappen der viser forslag åbner en ekstra indstilling for forslaget. For at tilgå de ekstra indstillinger som for eksempel Ignorér anvendes Andre handlinger gruppen.

Bemærk: Hvis stavekontrollen i din Office 365 stadig viser forslag i en liste i stedet for split knapper anvender du ikke den nyeste Microsoft version. Denne nye funktionalitet frigives sammen med opdateringer til Microsoft Office.

ANDRE PROBLEMER I OFFICE DER ER LØST I DENNE JAWS VERSION ER:

- Løst et problem hvor JAWS kunne låse i Excel 2016 når redigerings sproget står til Hebraisk.
- Løst et problem hvor de forkerte scripts blev indlæst hvis Internet Explorer vinduer åbnes i Outlook.
- Løst et problem hvor JAWS sporadisk ikke virkede korrekt efter Word 2010 er lukket.

WEB BROWSERE

- Løst et problem med Google Chrome hvor Formulartilstand ikke slog fra i bestemte situationer.
- Når JAWS og ZoomText kører samtidigt er et problem løst hvor Internet Explorer pludseligt lukkede hvis det var startet via Windows Kør dialog boksen.

WINDOWS 10 LOMMEREGNER

- JAWS Læser ikke længere indholdet af resultatvinduet efter hvert tal der trykkes.
- JAWS annoncerer nu funktionsnavnet når en genvej anvendes. Bemærk at visse genveje kun er tilgængelige i bestemte lommeregner tilstande. Hvis en genvej opdaterer resultatet vil det også blive læst højt. Taster du for eksempel PLUS og resultatvinduet indeholder tallet 12 vil du høre "12 plus."
- JAWS indikerer nu korrekt tilstand for de forskellige knapper der skifter tilstand i både tale og braille.
- Når INSERT + T anvendes for at læse vindue titel vil den aktuelle lommeregner tilstand (Standard, Videnskabelig eller Programmør) også blive læst højt. JAWS annoncerer også aktuel tilstand hvis ALT + 1, ALT + 2 eller ALT + 3 anvendes til at skifte tilstand.

JAWS 18.0.2740.DK12 – VERSION IKKE FRIGIVET:

Dette afsnit indeholder nyhederne for følgende JAWS versioner:

- JAWS 18.0.2740.DK12
- JAWS 18.0.2738
- JAWS 18.0.2530

GENERELLE FORBEDRINGER I JAWS 18.0.2740.DK12:

- Løst et problem hvor JAWS ikke læste rækkeoverskrifter korrekt i tabeller på websider.
- Løst et problem hvor Formulartilstand ikke slog fra som forventet i bestemte tilfælde.
- Løst et problem hvor JAWS ikke læste meddelelseslisten korrekt i den nye Mozilla Thunderbird version 52.

FORBEDRINGER I JAWS 18.0.2738 (APRIL 2017):

Følgende er en liste over forbedringer i JAWS 18 mellem 18.0.2738 og 18.0.2530 opdateringerne.

JAWS

- Tilføjet Krzysztof Vocalizer Expressive 2.2 stemmen. Den nye stemme kan hentes fra [Synthesizer Downloads](#) websiden (på engelsk).
- Løst et problem hvor Undersøg det for Vejret ikke viste nogen resultater.
- JAWS lydsænkning funktion er deaktiveret fordi Windows 10 Creators Update opdateringen forårsager problemer med at JAWS sænker lyden på uventede tidspunkter. Vi samarbejder med Microsoft for at få løst problemet og forventer at det løses meget snart i en ny Windows 10 og JAWS opdatering.
- Når fokus er på Bogpanelet i Kindle for PC app vil et tryk på INSERT + F1 nu vise den korrekte hjælp.

- Inkluderet drivere til Alva BC6 braille display fra OPTTELEC.
- Løst et problem for både WordPad og Word hvor JAWS ikke læste dialogboksen der spørger om ændringer skal gemmes efter man har udført ALT + F4 kommandoen for at lukke programmet og det aktuelle dokument indeholder ændringer der ikke er gemt.
- Løst et problem hvor JAWS ikke læste resultatlisten når der søges i Windows 8.1 Start skærmen.

GOOGLE DOCS

- Trykkes INSERT + F8 i Google Drive eller Google Docs vises nu en liste over kontroller i værktøjslinjen. Anvend PIL OP eller PIL NED til at vælge den kontrol du ønsker og tryk ENTER eller OK for at aktivere den. Vælg Flyt til knappen for at flytte fokus til den valgte kontrol. Bemærk at denne kommando ikke nødvendigvis viser alle kontroller i værktøjslinjen i Internet Explorer på grund af begrænsninger i denne browser.
- Du kan nu anvende JAWS Tekstanalysator til at finde fejl i Google dokumenter for eksempel manglende start eller slut parenteser, utilsigtede formatændringer, for mange mellemrum og sætningstegn der står alene eller med mellemrum foran tegnet. Med fokus i dokumentområdet i Google Docs trykkes ALT + WINDOWS + I eller ALT + WINDOWS + SHIFT + I for at flytte til næste eller forrige inkonsistens i dokumentet. For at få JAWS til at annoncere inkonsistenser mens du navigere i dokumentet med PIL tasterne eller SigAlt (INSERT + PIL NED trykkes INSERT + MELLEMRUM efterfulgt af A.
- Forbedret JAWS understøttelse i Google Docs stavekontrol. Med fokus i stavekontrollen vil et tryk på INSERT + F7 nu læse og stave det aktuelle forslag og læser samtidigt stavefejlen i konteksten.
- Tryk INSERT + PAGE DOWN med fokus i Google Docs dokumentet for at læse aktivitetsstatus som for eksempel "online" eller "offline."
- Indeholder et Google dokument kommentarer så kan du nu trykke CTRL + INSERT + M for at læse kommentaren som er på markørpositionen. JAWS understøtter også Kommentaroversigten (ALT + CTRL + SHIFT + A) hvor du kan administrere alle kommentarer. Bemærk at JAWS understøttelse af kommentar virker bedst i Firefox eller Chrome.
- Kommandoerne CTRL + PIL NED og CTRL + PIL OP som flytter til næste eller forrige afsnit virker nu i Google Docs dokumenter.
- Løst et problem hvor JAWS læser dobbelt i tabeller når tabelnavigering kommandoer anvendes.
- JAWS siger ikke længere "blank" når et regn slettes.
- Når JAWS Kommandosøgning (INSERT + MELLEMRUM, J) startes med fokus i Google Docs vil den virtuelle markør aktiveres så du kan navigere på søgesiden og den deaktiveres automatisk når fokus vender tilbage til Google Docs.
- En fejl hvor JAWS læste dobbelt når ved kopifunktionerne i dokumenter er løst.

MICROSOFT OFFICE

- Forbedret JAWS automatisk annoncering i Office 365 beskeder der vises når du samarbejder med andre brugere. Du vil for eksempel høre JAWS indikere hvis en eller flere brugere åbner eller forlader et dokument eller hvis den aktuelle linje er blokeret af en anden bruger fordi denne redigeres. JAWS advarer også mod konflikter der kan opstå når flere redigerer et dokument og du kan så trykke F6 for at flytte fokus til den dialogboks hvor du kan håndtere konflikterne.
- Du kan nu anvende L og SHIFT + L Kvik navigeringstaster i Word dokumenter i Office 365 til at flytte listevist i et dokument. Tryk CTRL + INSERT + L for at vise en oversigt over alle lister i dokumentet. bemærk at Office skal være opdateret for at liste navigering virker. Hvis du oplever at nogle funktioner ikke virker vil der meget snart komme en opdatering fra Microsoft som åbner for funktionen.
- Når CTRL + INSERT + V anvendes i en Office applikation for at få oplyst version information vil JAWS nu også oplyse om du anvender Office 365 på abonnement eller du anvender en købt Office 2016.
- Tilføjet understøttelse af Office aktivitetspanel som man kan åbne med F6. Aktivitetspanelet kan åbnes i forskellige situationer for eksempel hvis du åbner en tidligere version af et dokument.
- Når der navigeres i Office 365 temaoversigten i båndet (ALT + D, M) vil JAWS nu indikere temaet der er i brug.
- Løst et problem med at læse tabeller på slides i PowerPoint 2016.
- Løst et problem hvor den virtuelle markør ikke altid blev aktiveret som forventet efter kommandoen F5 anvendes til at starte en PowerPoint præsentation.
- Når der navigeres linjevist i et objekt i PowerPoint er et problem hvor JAWS ville sige "grafik" på hver tekstlinje løst.
- Løst et problem hvor JAWS ikke annoncerede link når der tabuleres gennem en slide i PowerPoint.
- Forbedret tale og braille understøttelse af Miniaturer panelet i PowerPoint 2016.
- JAWS læser nu gruppeetiketter når du navigerer i Indstillinger dialog boksen i Outlook 2016.
- Yderligere forbedringer af JAWS i Outlook 2016 kalender for hvordan aftaler annonceres når du navigerer i datoerne.
- I Excel 2016 er et problem hvor JAWS ikke automatisk læste fuldendelsesforslag når der skrives i en celle.
- Løst et problem i det virtuelle bånd i Office 2016.
- Tilføjet en ny Kvikindstillinger "Anvend UIA til Word 365 Dokument" for at angive om JAWS anvender UI Automation (UIA) fra Microsoft når der læses og redigeres i Word dokumenter i Office 365. Denne indstilling er aktiveret som standard og i de fleste tilfælde bør den forblive aktiv fordi UIA leverer den bedste information til JAWS. Det kan være en fordel at slå den fra i

meget store dokumenter fordi JAWS derved har bedre ydelse. Ændres denne indstilling skal Word genstartes før ændringen tager effekt.

WEB BROWSERE

- Indstillingen "Vælg og kopier al indhold med highlight på skærmen" Kvikindstillinger virker nu i Chrome på en lignende måde som i Internet Explorer. Denne funktion giver mulighed for at vælge og kopiere tekst fra websider og klistre den ind i andre applikationer og bibeholde den originale formatering.
- JAWS markøren kan nu anvendes i Chrome.
- Løst et problem hvor et markeret element i et ARIA gitter ikke blev vist i braille.
- Løst et problem hvor forsøg på at flytte afsnitvist i et flerlinje edit felt i Chrome ikke virkede som forventet.

WINDOWS 10

- Når der skrives i Søg edit feltet i Indstillinger appen (WINDOWS + I) kan man nu anvende PIL OP eller PIL NED til at gennemse resultatlisten.
- JAWS læser ikke længere for meget information i Indstillinger appen.
- Løst et problem når meddelelser læses i Windows 10 Mail.
- Når man opretter en ny meddelelse i Mail app læser JAWS nu forslag til kontakter når du skriver i Til feltet.
- Løst et problem i Mail appen hvor et tryk på END ikke flyttede markøren til slutningen af linjen som forventet på linjer der er ombrudt.
- JAWS læser ikke længere for meget information på konto logon skærmen i forskellige Windows 10 apps som for eksempel Mail eller Maps.
- Løst et problem hvor JAWS ikke læste resultater automatisk højt i Windows 10 Lommeregner.

FORBEDRINGER I JAWS 18.0.2530 (FEBRUAR 2017):

Følgende liste viser forbedringer i JAWS 18.0.2530 i forhold til JAWS18.0.2324.

UNDERSTØTTELSE FOR ELBRAILLE APPLIKATIONER

Tilføjelse af JAWS scripts til Keyboard Editor og EInotes. Begge applikationer inkluderer den nye EIBraille, et Windows 10 notatapparat fra Elita Group.

EiBraille er en Windows 10 computer udformet som et traditionelt noteapparat og er designet til blinde og døvblinde brugere både til brug hjemme, i uddannelse og arbejdspladsen. EiBraille kombinerer fleksibiliteten af en moderne computer med Windows 10 og JAWS med et braille display samt fuldt tastatur. JAWS sikrer den bedste skærmlæser funktion med de indbyggede talesynteser. Skriv tekst i et dokument eller udfør JAWS og Windows kommandoer direkte fra braille displayets tastatur med den indbyggede JAWS BrailleIn funktion. Du kan anvende almindelige Windows programmer som for eksempel Microsoft Word, Excel, PowerPoint og Outlook. Anvend FSReader til at læse DAISY bøger fra fx Bookshare.org eller søg på internet med Microsoft Internet Explorer eller Mozilla Firefox. EiBraille inkluderer også en række specialdesignede apps til for eksempel oprettelse af tale eller tekst notater, lytte til lydclip og musik.

EiNotes applikationen er udviklet af Elita Group med henblik på at oprette, gemme og arbejde med tekst og talenotater på EiBraille Notetaker. EiNotes giver mulighed for hurtigt at oprette tekst og talenotater ved brug af nogle specialkommandoer der kan gemmes som hhv. TXT eller MP3 efter behov. Disse filer gemmes i en brugermappe som er tilgængelig for andre EiBraille applikationer.

EiBraille tastatur editor er designet med henblik på at tilføje, ændre og fjerne kommandoer via EiBraille knapper og Focus 14 Blue taster. Brugeren kan tildele en tastekommando til opstart af en applikation, simulere en QWERTY tastaturgenvej eller udføre et JAWS script.

UNDERSTØTTELSE AF AMAZON KINDLE APP

JAWS understøtter nu Amazon's Kindle for PC app version 1.19 og nyere. Det betyder at man med JAWS har fuld adgang til de bøger der købes på Amazon Kindle store direkte på Windows PC. Man kan navigere med standard navigering kommandoer og læse pr tegn, ord, linje, afsnit og kontinueret med Sig alt. Når JAWS læser skiftes der automatisk side så du kan nyde bogen uden afbrydelser.

JAWS kan kun anvendes med Kindle bøger der understøtter Kindle Enhanced Typesetting. Det fremgår af Amazon shoppen hvis en bog understøtter Kindle Enhanced Typesetting. Denne funktion tillader skærmlæsere at få adgang til bogens indhold.

Tip: Tryk CTRL + HOME eller CTRL + END mens en Kindle bog læses for at flytte til top eller bund af den aktuelle side. For at flytte til begyndelsen eller slutningen af en bog kan man anvende Gå til Placering dialogboksen som er tilgængelig med Kindle kommandoen CTRL + G.

GOOGLE DOCS FORBEDRINGER

For at forbedre brugeroplevelsen i Google Docs, Google Sheets og Google Drive er den virtuelle markør nu slået fra som standard i disse applikationer. I det disse applikationer afvikles i en browser og

har deres egne kommandoer vil det at den virtuelle markør er slået fra gøre det lettere at anvende applikationen som en hver anden applikation.

I nogle situationer vil den virtuelle markør blive slået til automatisk fordi der er information der skal gennemses. Trykkes for eksempel CTRL + BINDESTREG i Google Docs åbnes en side med tilgængelige Google genveje. Når siden åbnes vil den virtuelle markør automatisk blive slået til så du kan gennemse listen over kommandoer. Når du trykker ESC for at lukke oversigten returnerer fokus til dokumentet og den virtuelle markør bliver slået fra igen.

Første gang du åbner en Google Docs fil skal du slå Google's skærmlæser og Braille understøttelse til før du kan læse og redigere dokumenter med JAWS. Du skal kun gøre dette en gang fordi indstillingen gemmes. Tryk ALT + CTRL + Z for at slå skærmlæser til. Nu skulle du høre meddelelsen "Skærmlæser slået til." For at slå braille understøttelsen til trykkes ALT + SHIFT + A for Tilgængelighed menuen hvor du skal åbne Indstillinger undermenuen og trykke ENTER på Aktiver Braille understøttelse. Denne indstilling skal være slået til også selvom når du ikke anvender et braille display.

Derudover er følgende andre forbedringer inkluderet:

- Tryk INSERT + F1 i Google Docs eller Google Sheets så vises en grundlæggende hjælp inklusive nyttige kommandoer.
- Tryk INSERT + C i Google Sheets for at få annonceret de aktuelle cellekoordinater.
- Punkttopstillinger er understøttet.
- Du kan nu anvende kommandoen INSERT + B til at læse indholdet af webdialoger i Google Docs som for eksempel i stavekontrol og Præferencer.
- JAWS tabelnavigation kommandoerne (CTRL + ALT + PIL) virker som forventet i Firefox og Chrome når tabeller læses i Google Docs.
- Sig Alt funktionen stopper ikke længere uventet når der læses i Google Docs med Chrome.
- Når der navigeres linjevist henover overskrifter i Google Docs er en fejl løst hvor Chrome adresselinjen blev læst højt før overskriften.

JAWS

- Når både JAWS og ZoomText kører er en fejl løst hvor CAPS LOCK tasten ikke altid virkede som forventet i kombination med andre taster i desktop layout eller ved dobbelttryk for at slå den til eller fra.
- Tilføjet Landmærker som en tilgængelig navigationstype for Touch markør (SHIFT + NUM PAD PLUS). Anvend PAGE UP eller PAGE DOWN for at skifte navigationstype. Landmærker anvendes i mange Windows 10 apps herunder vejret for at opnå en forbedret navigation.

- Opdateret JAWS UIA Script API så det understøtter de seneste egenskaber og værdsier som er tilføjet af Microsoft. JAWS UIA Script API giver scriptere direkte adgang til Microsoft's UIA (User Interface Automation) infrastruktur via JAWS Script sproget. Se [Enhancements in Scripting](#) siden for yderligere information (er på engelsk).
- Løst et problem i UPS Tracking Undersøg det ikke gav nogen resultater.
- Løst et problem hvor INSERT + B kommandoen anvendes til at læse dialog bokse i tabulatororden ikke virkede korrekt i Microsoft OneDrive Sync dialog boksen.
- Skift tilstand for Museekko tasten i MAGic Large Print Keyboard slår nu JAWS Museekko til eller fra hvis JAWS kører alene (altså uden MAGIC).
- Under en JAWS Tandem session er et problem hvor forbindelsen frøs hvis en User Account Control dialog boks blev vist på et Windows 10 mål system. Forbedret skærmopdateringen når fokus skifter i Windows 10 mål systemet.

MICROSOFT OFFICE

Bemærk: VFO Group har arbejdet tæt sammen med Microsoft for at forbedre tilgængeligheden i Office 2016 (Office 365). Mange af disse forbedringer er en direkte konsekvens af ændringer som er gennemført i Microsoft Office. Derfor skal du opdatere din Microsoft Office hvis du oplever at de nedenfor beskrevne funktioner ikke virker.

- Når du anvender JAWS kommando søge funktion i Word til at søge efter kommandoer som er specifikke for Words Gennemse funktion er en fejl som gjorde at ikke alle kommandoer blev fundet blevet løst.
- Du kan nu læse og redigere sidehoved og -fod, fodnoter, slutnoter og kommentarer i Word 2016.
- Når du navigerer i tabeller i Word 2013 og 2016 er en fejl hvor JAWS ikke automatisk annoncerede kolonne- og rækkeroverskrifter løst.
- Understøttelse af Smart Opslag og Forsker panelerne i Office 2016.
- Løst et problem hvos JAWS ikke indikerede link i Office dialog bokse.
- Når der søges efter en tekst i et Word dokument er en fejl, hvor JAWS ikke altid læste sætningen der indeholder søgeordet når søgeresultaterne gennemses i Navigation panelet blevet løst.
- Løst et problem i Word hvor JAWS læste hele linjen mens der skrives og der også blev indsat tegn andre steder i dokumentet når CTRL + PIL OP eller CTRL + PIL NED anvendes til at flytte til andet afsnit.
- Løst et problem hvor dokumenter der ikke var gemt i Word 2007 ikke fungerede korrekt i forhold til navigering og fokus når flere dokumenter var åbne samtidigt.
- JAWS annoncerer nu positionsinformation som for eksempel "4 af 10" i Outlook 2016 meddelelsesoversigten når Sig Linje kommandoen (INSERT + PIL OP) anvendes.

- Forbedret tale og braille understøttelse for Datavalidering kombobokse i Excel. Disse kan man tilgå med kommandoen ALT + PIL NED fra den aktuelle celle.
- JAWS læser nu automatisk forslagene i Excel 2016 når der skrives en funktion.
- Vælges et billede på en side i PowerPoint 2016 vises den alternative tekst nu korrekt i braille i stedet for "Intet valgt".
- Forbedret JAWS understøttelse i Notes panelet i PowerPoint 2016 specielt når notater som er tilknyttet SmartArt grafik redigeres.
- JAWS detekterer nu SmartArt grafik i i en PowerPoint 2016 præsentation.
- Løst et problem i Microsoft Project hvor JAWS læste værdier i tabeller op to gange.

WEB BROWSERE

- Tilføjet understøttelse af ARIA 1.1 colspan og rowspan egenskaber såvel som "feed".
- Tilføjet understøttelse af de værdier som kan tilordnes i haspopup egenskaber i ARIA 1.1. Som eksempel kan nævnes at JAWS kan sige "has popup" "has popup", "has popup menu", "has popup listbox", "has popup grid", "has popup tree" eller "has popup dialog" afhængig af værdien af ARIA-haspopup.
- Tilføjet understøttelse for ARIA-roledescription egenskaben i Internet Explorer.
- Løst et problem hvor JAWS ikke annoncerede niveauer i træoversigter i Internet Explorer.
- Løst et problem hvor JAWS ikke læser knapper som forventet på Amazon websiden.
- Løst et problem hvor JAWS ikke altid virkede korrekt i tabeller som er indeholdt i en layout tabel med ARIA role="presentation" egenskaben.
- Brugeretiket værktøjet virker nu i Google Chrome. Dette værktøj er tilgængeligt via Kør JAWS Manager dialog boksen (INSERT + F2).
- Forbedret JAWS læsning i tabelceller som indeholder store mængder tekst når Dokumentvisning er sat til Skærmlayout.
- Løst et problem hvor JAWS læste for meget information under navigation i ARIA kombobokse.
- Løst et problem i Chrome hvor Sig Til Markør og Sig Fra Markør kommandoerne (INSERT + HOME og INSERT + PAGE UP) læste hele linjen i edit felter i stedet for den specifikke tekst.
- Løst et problem hvor JAWS ikke læste den korrekte tekst når der tabuleres mellem link i en Navigation region i Firefox.
- Løst et problem i forhold til navigering i menuer i Internet Explorer og Firefox med Focus Blue Braille display taster.

WINDOWS MAIL

- Når en meddelelse lukkes i Windows 10 mail app og fokus vender tilbage til meddelelsesoversigten vil JAWS ikke længere sige "ikke markeret" på den aktuelle meddelelse.
- JAWS kommandoerne til at navigere i tabeller virker nu i tabeller som indsættes i en ny e-mail.

JAWS 18.0.2530.DK10 – UDGIVET APRIL 2017:

Denne version af JAWS 18.0 er forberedt og klar til den store Windows 10 opdatering med navnet Creators Update, udgivet af Microsoft. I skrivende stund forventes Creators Update frigivet d. 11. april 2017 – hvornår den rammer danske Windows 10 systemer er uvist. Hjælpen i JAWS 18.0 versionen er desuden opdateret i forhold til dansk.

JAWS 18.0.2118.0.DK04 – UDGIVET DECEMBER 2016:

SUPPORT FOR VOCALIZER EXPRESSIVE 2.2 VOICES:

JAWS 18.0 understøtter version 2.2 Vocalizer Expressive stemmer fra Nuance. Vocalizer Expressive tilbyder stemmer med stor respons, høj kvalitet og naturlige stemmer på en række sprog og dialekter. De kendte stemmer, som for eksempel Samantha, Tom, Daniel og Karen, er blevet opdateret for at forbedre responstiden og tydeligheden af udtalen. Der er også en del nye stemmer som for eksempel Susan og Nathan på amerikansk engelsk samt Oliver på britisk engelsk. Vocalizer Expressive 2.2 tilbyder også en række nye sprog herunder bengali, bhojpuri, bulgarsk, kroatisk, canadisk, chilensk, tamil, telugu og valenciansk.

Ligesom de tidligere Vocalizer Expressive stemmer kan alle Vocalizer Expressive 2.2 stemmer downloades gratis fra [Synthesizer Downloads](#) websiden (som er på engelsk) i to udgaver: "Compact" og "Premium High".

Compact stemmer er små filer der ikke optager så meget plads på din computer. Mange brugere synes at de er bedre fordi de er hurtigere og har en god kvalitet. Det er samme stemmer som anvendes på iOS enheder fra Apple som for eksempel iPhone. De kompakte sprog er tilgængelige i en fil per sprog. Henter du for eksempel kompakt stemmerne på engelsk modtager du en fil som indeholder alle de engelske stemmer så du frit kan vælge mellem dem.

Du kan også vælge at hente High Premium stemmerne enkeltvist. Disse er meget større filer men tilbyder således også den bedste kvalitet. High Premium stemmer kan installeres sammen med de kompakte stemmer og du kan frit skifte mellem dem.

De nye Vocalizer Expressive 2.2 stemmer kan kun anvendes sammen med JAWS 18.0 og nyere. Har du allerede installeret Vocalizer Expressive stemmer som du har anvendt sammen med tidligere

JAWS versioner vil disse stemmer ikke kunne ses af JAWS 18.0 hvis du installerer samme Vocalizer Expressive 2.2 stemmer.

FORBEDRET FUNKTION NÅR DU ANVENDER JAWS OG ZOOMTEXT SAMMEN:

JAWS 18.0 introducerer meget forbedret funktion i samspil med ZoomText 11.0. Bemærk venligst: Ved oprettelsen af dette dokument er ZoomText 11.0 ikke frigivet. Brugere af begge produkter vil opleve at JAWS 18.0 og ZoomText 11.0 arbejder godt sammen uanset hvilket program der startes først.

Når JAWS 18.0 og ZoomText 11.0 kører samtidigt skal man være opmærksom på følgende:

- JAWS håndterer al oplæsning undtaget når ZoomText AppReader anvendes og oplæsning som stammer direkte fra ZoomText, for eksempel ZoomText script.
- ZoomText forstørrelsen fortsætter med at virke som normalt. Derudover vil ZoomText nu highlighte og spore mens JAWS kommandoen Sig Alt anvendes eller når der navigeres med den virtuelle markør.
- Er der et kommandooverlap vil det være JAWS kommandoen som har prioritet. Ellers vil JAWS og ZoomText kommandoerne fortsætte med at fungerer som tidligere.
- ZoomText håndterer alle touch relaterede funktioner.

I det JAWS har overtaget al oplæsning når ZoomText kører vil også muse ekko fra ZoomText blive læst højt af JAWS. Ønsker du at aktivere muse ekko i JAWS skal du selv gøre det fordi den som standard er slået fra. Den letteste måde at aktivere muse ekko er ved INSERT + MELLEMRUM, E, O. Dette er dog kun en midlertidig indstilling så den vender tilbage til fra når JAWS genstartes. Ønsker du at anvende muse ekko altid skal du aktivere det på følgende måde:

1. Tryk INSERT + F2 og vælg Indstillingscenter.
2. Tryk CTRL + SHIFT + D for at vælge JAWS Standard Indstillinger.
3. I træoversigten skal Muse ekko gruppen åbnes hvorefter der skal trykkes MELLEMRUM på Aktivér Mus ekko.

OVERFØR INDSTILLINGER FRA TIDLIGERE VERSIONER AF JAWS:

Funktionen som kan importere indstillinger fra tidligere JAWS versioner er nu genintroduceret. Dette inkluderer alle applikationsindstillinger og standardindstillinger, script, ordbøger, grafik etiketter, pladsholdere, flexible web regler, personlige webindstillinger herunder brugeretiketter, tale og lydskemaer og stemmeprofiler. Når JAWS 18.0 starter første gang efter installationen og den finder brugerindstillinger til JAWS 17.0 vil du blive spurgt om du vil importere disse. Vælg Ja for at overføre indstillinger fra JAWS 17.0 eller vælg Nej for at starte JAWS med standard indstillingerne for JAWS 18.0 og starte Startup Guide.

Når importen er afsluttet åbnes en dialog boks hvor du kan konfigurere JAWS opstart indstillingerne. Denne dialog boks indeholder de samme indstillingsmuligheder som Start JAWS indstillinger dialog boksen som kan åbnes via JAWS vinduet ved at gå i Indstillinger menuen og vælge Indstillinger og dernæst Automatisk start af JAWS knappen. Når du har valgt hvordan JAWS skal starte vælges OK for at gemme og lukke dialog boksen.

Bemærk venligst: På grund af markante ændringer i Settings filens struktur i forhold til JAWS versioner tidligere end 17.0 vil brugerindstillinger ikke kunne overføres fra JAWS som er ældre end version 17.0.

NY IMPORT OG EKSPORT FOR BRUGERTILPASSEDE INDSTILLINGER:

JAWS 18.0 giver nu mulighed for at gemme alle dine JAWS brugerindstillinger herunder indstillinger, script, ordbøger, grafiske etiketter, pladsholdere, flexible web regler, egne web-indstillinger herunder brugeretiketter, tale og lydskemaer samt stemmeprofiler til en enkelt sikkerhedskopi som kan anvendes på andre JAWS installationer. JAWS indstillinger sikkerhedskopien gemmes med efternavnet SBAK. Denne sikkerhedskopi kan let importeres til en JAWS 18.0 eller nyere.

For at gemme indstillingerne til en SBAK fil skal du åbne Værktøjer en i JAWS og dernæst åbne Importer/eksporter menuen og vælge Eksportér indstillinger. Eksportér indstillinger guiden åbnes og den hjælper dig gennem processen. Under denne proces kan du vælge om du vil eksportere alle eller kun dele af dine indstillinger. Som standard vil SBAK filen blive gemt til Skrivebordet med navnet JAWS *Versionsnummer* Indstillinger Backup (hvor *Versionsnummer* er JAWS versionen hvorfra der blev eksporteret). Du kan angive en anden mappe og filnavn hvis du ønsker det ligesom du kan tilføje et notat til din sikkerhedskopi. Når eksporten er afsluttet vil SBAK filen indeholde de indstillinger du har valgt at gemme og kan anvendes deles med andre JAWS brugere via e-mail, fildeling, USB hukommelse og så videre.

For at importere JAWS indstillinger fra en SBAK fil åbnes Værktøjer menuen i JAWS hvorefter menupunktet Importer/eksporter efterfulgt af Importér indstillinger vælges. Importér Brugerindstillinger guiden hjælper dig gennem processen. Som standard vil importen overskrive eksisterende indstillinger med den som stammer fra importfilen. Du kan også vælge at beholde eksisterende indstillinger og dermed undlade at importere en indstilling hvis der allerede er oprettet en anden brugerindstilling.

Inden importen gennemføres vil de eksisterende brugerindstillinger blive sikkerhedskopieret. Hvis det viser sig at de importerede indstillinger ikke virker efter hensigten kan du indlæse de forrige indstillinger fra sikkerhedskopien. Åben Værktøjer menuen fra JAWS programmet og åben dernæst Importer/eksporter menuen efterfulgt af Gendan indstillinger. I Gendan indstillinger dialog boksen kan

du vælge hvilken sikkerhedskopi du vil indlæse fra. Vælg Gendan knappen for at erstatte eksisterende indstillinger i din JAWS brugermappe med indstillingerne fra sikkerhedskopien.

Denne funktion er for eksempel nyttig når:

- Du vil anvende de samme JAWS indstillinger på flere maskiner for eksempel i et kursuslokale.
- Du kan oprette en række tilpasninger og du kan nu tage en sikkerhedskopi af dem så det er let at genskabe indstillingerne på en anden computer eller en ny JAWS version.
- Du vil dele flexible web regler eller stemmeprofiler med andre. Du kan anvende Indstillinger for eksport guiden til kun at eksportere netop de indstillinger du ønsker til SBAK filen. I JAWS 18.0 og nyere kan man så importere indstillingerne til JAWS.
- En scriptudvikler kunne også sende en SBAK fil med de specielle scripts og indstillinger til en bruger so har behov enkelt og hurtigt for at importere netop disse specialtilpasninger.

BEGRÆNS DEN VIRTUELLE MARKØR I WEB-BASEREDE DIALOG BOKSE:

Hvis en dialog boks vises som følge af en handling på en webside kan JAWS begrænse navigationen med den virtuelle markør til den dialog boks. Afhængig af hvordan web applikationen er programmeret kan siden forblive usynlig når fokus er i dialog boksen. Men i de fleste tilfælde vil dialogboksen ikke kunne adskilles fra resten af siden som betyder at det er svært at vide om man læser i web dialog boks.

JAWS begrænser automatisk den Virtuelle markør navigering til dialog boksen når fokus lander i dialog boksen. Dette inkluderer når fokus lander i et edit felt i dialog boksen med PIL tasterne og Autoformular tilstand er aktiveret samt navigering med TAB eller SHIFT + TAB eller aktivering af en kontrol på siden som flytter fokus til dialog boksen. Når den virtuelle markør er begrænset vil både tale og braille kun kunne se indholdet af dialog boksen indtil begrænsningen er slået fra. Den begrænsede virtuelle markør slås automatisk fra hvis du anvender TAB eller SHIFT + TAB til at flytte fokus væk fra dialog boksen eller hvis du udfører en handling i dialog boksen som flytter fokus væk fra dialog boksen.

Du kan også anvende INSERT + R til at slå begrænsningen til eller fra når fokus er i en dialog boks. Det kan for eksempel være nyttigt at slå begrænsningen fra for at gennemse en indhold udenfor dialog boksen uden at flytte fokus.

Bemærk venligst: I nogle web applikationer vil den omkringliggende side være skjult når en dialogboks er i fokus hvorfor det ikke er muligt at se den bagved liggende side ved at slå begrænsningen fra.

TALEINDSTILLINGER MENS DU ANVENDER DEN FYSISKE MUS PÅ SKÆRMEN:

Den nye muse ekko funktion giver mulighed for at JAWS kan læse tekst som er under den fysiske mus på skærmen. Anvender du et braille display vil teksten under musen også blive vist i braille som en flash meddelelse.

Mens helt blinde brugere måske ikke umiddelbart har så stort behov for denne funktion, så kan det i visse tilfælde være nyttigt at kunne orientere sig på skærmen med musen. Hvis man for eksempel prøver at få en forståelse for hvor elementer er placeret i forhold til hinanden så er denne funktion meget nyttig. Du kan også finde applikationer som har kontroller der ikke kan læses med nogen af JAWS markørerne og du skal derfor anvende den fysiske mus til at finde og aktiverer dem.

For brugere som har lidt syn vil muligheden for at få tale mens den fysiske markør anvendes ofte være meget nyttig. Der er også forbedringer for dem der anvender MAGic og / eller ZoomText og JAWS sammen.

Hvis du har problemer med at holde musen på en lige linje (lodret eller vandret) kan du holde INSERT tasten (eller CAPSLOCK tasten i laptop layout) nede mens du flytter musen i den retning du ønsker, så holden den på linjen du startede på. Hvis du for eksempel finder en menulinje eller en gruppe af knapper så kan du holde INSERT nede mens du flytter musen mod højre for at holde musen på linjen. Hvis du forsøger at flytte lidt op eller ned vil dette ikke betyde noget fordi musen er låst til linjen mens du holder INSERT nede.

Muse ekko er slået fra som standard. For at slå muse ekko til skal du åbne Indstillingscenter og trykke CTRL + SHIFT + D for at indlæse default indstillingerne, udvid dernæst muse ekko gruppen og tryk MELLEMRUM for at slå mus ekko til. Du kan også ændre indstillinger for følgende:

- Du kan styre om JAWS skal afbryde oplæsningen mens du flytter musen henover tekst. Som standard vil JAWS læse den nye tekst så snart den er under musen og dermed afbryde igangværende oplæsning.
- Du kan angive hvor lang tid JAWS venter før teksten under musen bliver læst højt. Hvis musen flyttes væk fra teksten inden denne tid er gået vil JAWS ikke læse teksten. Som standard er der ikke en ventetid før teksten læses højt.
- Vælg hvordan teksten skal læses (tegn, ord, linje eller afsnit) når musen står på en tekst i en kontrol. Som standard vil JAWS læse den aktuelle tekstlinje under musen. Det betyder at JAWS læser hele den linje tekst som er under musen hvis du for eksempel bevæger musen rundt i et dokument. Når du flytter musen rundt læses de linjer som er under musen. Hvis kontrollen ikke kan levere teksten i det ønskede format så vil JAWS læse den tekst der leveres fra kontrollen. Hvis du for eksempel flytter musen ind i en edit kontrol i Windows 10 Sticky Notes appen så vil JAWS læse hele teksten i edit feltet i stedet for eksempel linjen eller ordet musen peger på.

- Vælg om JAWS skal læse beskrivende information som kontrollen kan levere. Denne information vil blive læst efter den tekst som musen peger på er læst. Bemærk at det ikke er alle kontroller som indeholder beskrivende tekst. Som standard læses denne information ikke.
- Vælg om JAWS skal læse kontrol typen og dens tilstand. Denne information vil blive læst efter den tekst som musen peger på er læst. Som standard vil denne information blive læst højt.

Alternativt kan følgende lagdelte kommandoer anvendes til at styre mus ekko:

- INSERT + MELLEMRUM, E, O - Slår mus ekko til eller fra.
- INSERT + MELLEMRUM, E, C - Indstiller mus ekko til tegn.
- INSERT + MELLEMRUM, E, W - Indstiller mus ekko til ord.
- INSERT + MELLEMRUM, E, L - Indstiller mus ekko til linje.
- INSERT + MELLEMRUM, E, P - Indstiller mus ekko til afsnit.
- INSERT + MELLEMRUM, E, Spørgsmålstegn - Læser en kort beskrivelse af kommandoerne som er tilgængelige for mus ekko.

Bemærk venligst: Når JAWS 18.0 og MAGic 13.1 kører samtidigt vil de aktuelle mus ekko indstillinger for MAGic blive ignoreret og indstillingerne fra JAWS muse ekko anvendt i stedet. Når JAWS afsluttes og MAGic fortsat kører vil indstillingerne for mus ekko som er indstillet i MAGic blive anvendt. Hvis mus linjelås er aktiveret i MAGic så vil samme funktion i JAWS være deaktiveret.

SÆNK LYDSTYRKEN FOR ANDRE PROGRAMMER NÅR JAWS LÆSER:

I Windows 8.1 og nyere kan du angive at lyden fra andre programmer skal sænkes mens JAWS læser. Dette kaldes ofte for lydsænkning. Hvis du for eksempel lytter til musik og JAWS begynder at læse vil lydstyrken for musikken blive sænket så det er muligt at høre JAWS. Når JAWS er færdig med at læse øges musikkens lydstyrken igen.

For JAWS brugere som anvender et braille display kan man vælge at gøre JAWS tavs (INSERT + MELLEMRUM, S) mens der lyttes til musik og fortsætte med at anvende JAWS med braille som eneste output.

Som standard er lydstyrken for andre programmer den samme som for JAWS. Der er flere måder at ændre dette på. Det letteste er at starte Startup Guide fra JAWS hjælp menuen og vælge Sænk lydstyrken for andre programmer mens JAWS læser på Taleindstillinger siden.

Alternativt kan du ændre denne indstilling via Indstillingscenter:

1. Tryk INSERT + F2, og vælg Indstillingscenter.
2. Tryk CTRL + SHIFT + D for at vælge JAWS standard indstillinger.

3. Skriv Lydstyrke i søgefeltet.
4. Tryk PIL NED indtil "Sænk lydstyrken for andre programmer mens JAWS læser" i træoversigten.
5. Tryk MELLEMRUM for at skifte tilstand.

Du kan også trykke INSERT + MELLEMRUM efterfulgt af D for hurtigt at skifte tilstanden. Hvis Lydsænkning er slået fra vil den blive slået til og omvendt. Ændringen vil forblive aktiv indtil du ændre tilstanden igen med samme kommando eller indtil JAWS genstartes.

Bemærk venligst: Det er meget praktisk at slå JAWS lydsænkning til hvis du får al lyd fra Windows ud af samme højttaler eller hovedtelefon. Anvender du flere lydenheder for eksempel et USB hovedtelefoner og en ekstern højttaler kan du indstille JAWS talen så den anvender hovedtelefonerne og al anden lyd afspilles gennem den eksterne højttaler. For at indstille lydkortet som JAWS anvender skal du åbne Værktøjer menuen i JAWS programmet og dernæst Lydkort undermenuen hvor du skal vælge den lydenhed som JAWS skal anvende.

FORBEDRINGER I JAWS TOUCH UNDERSTØTTELSEN:

JAWS 18.0 giver bedre muligheder på enheder med touch skærme som for eksempel en Surface Pro tablet fra Microsoft såvel som tablets med mindre skærme. Du vil opleve langt bedre respons og nøjagtighed med de forskellige touch bevægelser herunder når fingeren flyttes rundt på skærmen for at udforske den. Du kan også udføre Windows touch kommandoer uden først at skulle afslutte JAWS. Den nye fire-finger roter touch kommando betyder at den næste touch kommando sendes direkte til Windows, svarende til Slip Tast Igennem (INSERT + 3) funktionen når man arbejder med tastatur kommandoer. Udføres en fem-finger rotation deaktiveres alle JAWS bevægelser bortset fra fire- og fem-finger rotationen hvorved du kan anvende Windows bevægelserne indtil du igen udfører en fem-finger rotation for at gen-aktivere JAWS bevægelserne.

Andre forbedringer for JAWS touch understøttelse inkluderer:

- JAWS touch bevægelser er nu inkluderet i Kommandosøgning funktionen (INSERT + MELLEMRUM, J). Søger du efter en kommando som både kan udføres med en tastekommando eller en bevægelse vil begge kommandoer blive vist i søgeresultaterne. Du kan også søge efter bevægelsesspecifikke kommandoer som for eksempel skifte tilstand for Touch tastaturet eller Touch navigationen, Tekst Læsning eller Tale indstillinger. JAWS kommandosøgning inkluderer kun bevægelser hvis JAWS detekterer at den kører på en enhed hvor touch skærmen er aktiveret.
- Det er nu lettere at udføre bevægelseskommandoer til at skifte mellem applikationer i vinduet som åbnes når du swiper fra venstre kant af skærmen. Når opgavepanelet åbnes kan du

udføre et venstre eller højre flick for at gennemse listen over kørende applikationer og når du finder den du søger kan du dobbelt tappe for at få den i fokus.

- Forbedret anvendelse af touch bevægelser ved Windows login. Er Login skærmen aktiv og i fokus på password edit feltet vil et dobbelt tap straks åbne touch tastaturet så du kan skrive dit password. Ellers kan du udføre et højre flick eller udforske indtil du finder Password edit feltet og dernæst dobbelt tappe for at flytte fokus og åbne touch tastaturet.
- Standard skrivetilstanden for touch tastaturet er ændret til Touch skrivning hvilket betyder at en tast skrives så snart fingeren løftes fra tasten eller når du udfører en split tap.
- Indstilles bevægelses tilstanden til Tekst Læsning kan du udføre en fire finger swipe nedad for at starte Sig Alt funktionen i det dokument der er i fokus på samme måde som du kunne trykke INSERT + PIL NED på tastaturet. For at stoppe oplæsning kan du tappe et sted på skærmen.
- Der er oprettet en ny gruppe i indstillinger som hedder Touch markør gruppen hvor du kan vælge hvilket element type der navigeres efter når du anvender op og ned flick. Mulighederne er regioner (standardindstillingen), Overskrifter, Listelementer, Knapper, Link, Grupper og Kontrollementer til formular. Bemærk venligst at det ikke er alle apps der understøtter denne type navigationer; de er typisk understøttet i de mere moderne apps og web applikationer.

Se Anvende JAWS med en Touch skærm i Hjælpen for yderligere information.

START JAWS PÅ TABLETS MED HARDWARE TASTER:

Du kan konfigurere Windows og Lydstyrke op tasterne på en tablet så de starter JAWS i stedet for Windows Oplæser når disse taster trykkes samtidigt. Dette gøres gennem Funktioner til Øget Tilgængelighed i Windows på følgende måde:

1. Åben Menuen Start, og skriv "Tilgængelighed" og tryk ENTER for at åbne Funktioner til øget tilgængelighed.
2. Find "Gør det lettere at bruge touchskærme og tablets" linket og tryk ENTER.
3. I Handicapfunktioner komboboksen vælges JAWS 18.0.
4. Klik OK og luk Funktioner til øget tilgængelighed.

Næste gang du er i en situation hvor JAWS ikke kører kan du trykke på Windows og Lydstyrke op knapperne samtidigt for at starte JAWS. Hvis du er i Windows fejlsikker tilstand eller har fokus på Windows Logon skærmen vil disse hardware knapper altid starte Windows Oplæser. Så snart du er logget ind vil de starte JAWS version 18.0.

FORBEDRET GOOGLE DOCS UNDERSTØTTELSE:

JAWS 18.0 indeholder store forbedringer i forhold til Google Docs. Her fremhæves følgende forbedringer:

- Du kan nu skrive forkortet Braille direkte ind i et Google dokument.
- Der er tilføjet tale og braille understøttelse når der navigeres i tabeller i Google dokumenter.
- JAWS detekterer nu når regioner opdateres.
- Reduceret information fra JAWS når menuer åbnes.
- Løst flere problemer med menuer og fokus.
- Løst flere problemer når fokus uventet hopper til et nyt sted når et dokument redigeres.

BEDRE DYNAMISK BRAILLE AUTO AVANCERE TILSTAND:

Auto avancere tilstand svarer til Sig Alt kommandoen og har været tilgængelig i JAWS i mange år. Efter den passende kommando er udført på braille displayet (venstre og højre vælger taster på et Focus display) vil braille displayet automatisk panorere i et bestemt tempo gennem et helt dokument hvor den springer over områder med mellemrum og tomme linjer. I tidligere versioner kunne man konfigurere pausen mellem hver panorering. Denne pause var konstant uanset hvor meget tekst information der var på displayet. Derfor blev pausen normalt indstillet efter et fuldt display. Når displayet kun viste en kort tekst ville denne pause virke for lang.

For at forbedre læsningen når Auto avancere tilstand er aktiveret vil JAWS nu panorere hurtigere eller langsommere afhængig af hvor meget tekst der er på den aktuelle braille linje. Korte linjer vises således i kortere tid før næste panorering sættes i gang mens lange linjer vises i længere tid. Den maksimale værdi kan vælges via Indstillingscenter på den nye indstilling Auto Avancere maksimalt interval. Som standard står den til 5000 millisekunder eller 5 sekunder.

Hvis du for eksempel har et 80 cellers display og den aktuelle braille linje fylder det meste af displayet vil JAWS panorere displayet efter 5 sekunder. Hvis displayet viser en kort linje vil JAWS panorere displayet indenfor et par sekunder.

OPDATERET HANDY TECH BRAILLE DISPLAY DRIVERE:

JAWS 18.0 inkluderer opdaterede braille display drivere fra Handy Tech. Disse nye drivere løser problemer med braille input og sprogdetektering for meddelelser og introducerer understøttelse for de nyeste display fra Handy Tech.

ARIA FORBEDRINGER:

JAWS 18.0 tilføjer understøttelse af flere ARIA 1.1 funktioner som anvendes på bestemte websider. Disse inkluderer ARIA-modal, ARIA-current og ARIA-placeholder attributter såvel som understøttelse for delvist synlige tabeller.

ÆNDRINGER TIL SÆTNINGSNAVIGERING KOMMANDOERNE I DESKTOP LAYOUT:

I JAWS Desktop Layout vil kommandoen ALT + PIL NED eller ALT + PIL OP flytte til næste eller forrige sætning eller åbner og lukker kombobokse. I visse programmer har disse tastekommando en funktion og JAWS brugere skal derfor først trykke INSERT + 3 for at kommandoen slipper igennem til det specifikke program. For eksempel anvendes ALT + PIL NED og ALT + PIL OP i vedhæftede filer området i Microsoft Outlook 2016 til at åbne og lukke listen over mulige funktioner.

For at undgå denne type af konflikter er ALT + PIL NED og ALT + PIL OP lavet om på desktop layout så de nu kun flytter per sætning i Microsoft Word, WordPerfect meddelelsesområdet i Microsoft Outlook og når den virtuelle markør er i brug medmindre den har fokus på en komboboks. Ønsker du at sætningsnavigeringen virker i andre programmer skal du anvende Tastatur Manager og tilordne en ny tastekombination til Læs Næste Sætning og Læs Forrige Sætning eller skift tastatur layout til laptop og anvend CAPSLOCK + N og CAPSLOCK + Y for at flytte per sætning.

For at tilordne nye tastekombinationer til sætningsnavigering skal du gøre følgende:

1. Tryk INSERT + F2 og vælg Tastatur Manager.
2. Tryk CTRL + SHIFT + D for at indlæse default tastaturfilen.
3. Tryk TAB for at flytte til listeoversigten og find der "SayNextSentence" scriptet.
4. Tryk CTRL + A for at åbne Tilføj Tastetryk dialog boksen og tryk den tastekombination du ønsker at anvende og tryk dernæst ENTER. Tryk ENTER en gang mere for at bekræfte ændringen og vende tilbage til listeoversigten.
5. Find nu "SayPriorSentence" scriptet.
6. Tryk CTRL + A for at åbne Tilføj Tastetryk dialog boksen og tryk den tastekombination du ønsker at anvende og tryk dernæst ENTER. Tryk ENTER for at bekræfte og vende tilbage til listeoversigten og dernæst ALT + F4 for at lukke Tastatur Manager.

Instrulog A/S

Bjerringbrovej 116
DK-2610 Rødovre
www.instrulog.dk
E-mail: info@instrulog.dk
Telefon: +45 44 97 94 77
Skype: Instrulog.dk